

ujedno se postavlja i razlika (*Parm.* 142b7-c2): „Dakle, postojalo bi i jestvo onoga jednog, koje (jestvo) nije s onim jednim isto; jer ono (onda) ne bi bilo njegovo jestvo niti bi ono, ono jedno, u njemu sudelovalo, već bi jednako bilo reći i jedno jest i jedno je jedno“. Jedno koje jeste se na taj način pokazuje celinom onoga jednog i onog biti. Pokazujući se kao celina, ono se pokazuje kao celina delova, kao mnoštvo. Na ovaj način se zapravo razgrađuje Parmenidovo jedno-sve-biće i ono se prikazuje kao mnoštvo, relativizuje se: uvode se svi oni predikati koji su u prvom ispitivanju bili poreknuti – u Parmenidovom smislu uvodi se nebiće. Tako se o jednom koje jeste govori u formi „kako-kako“. Verovatno iz razloga što je „jedno koje jeste“ celo, što ima granicu, Platon zaključuje da bi o „... njemu moglo postojati i znanje i mnjenje i opažanje ... i ime i odredba.“ Svojim krajnjim zaključkom drugi prohod se kroz pretpostavku „ako jedno jeste“ pokazuje kao suprotnost prvom prohodu. Naspram odricanja svih svojstava osamljenom jednom prvog ispitivanja, sada se ispostavlja neograničena mogućnost istovremenog priricanja suprotnih određenja jednom koje jeste, što se može razumeti kao „upotpunjavanje ironičnog samorazumevanja eleatizma“.

Treći prohod „ako jedno nije“ (*Parm.* 164b5-165e1). Ovo ispitivanje posmatra posledice za ona druga ako jedno nije, gde se nije u onome jedno nije razume kao svojevrsno postavljenje jednog, te se može čitati u smislu „kao da jeste jedno“ (karikiranje trećeg ispitivanja prve pretpostavke). Ta prvidna postavljenost jednog očituje se u samom toku izlaganja kao svojevrsnom izlaganju „sveta“ privida, čime Platon pokazuje da i privid mora pretpostaviti biće (jedno), čak i ako se stoji na stanovištu privida. A sledeće ispitivanje će radikalizacijom stanovišta koje zastupa tezu čistog privida, kao potpunog odsustva jednog, pokazati neutemeljenost datog stanovišta i time nemogućnost